

ABORDAREA INTERACȚIUNII DINTRE DREPTURILE DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ ȘI CONCURENȚĂ PRIN PRISMA RECOMANDĂRILOR CONSILIULUI ORGANIZAȚIEI PENTRU COOPERARE ȘI DEZVOLTARE ECONOMICĂ din 08.06.2023

Elena Sedlețchi
Diracția Juridică, Consiliul Concurenței

Simpozionul științifico-practic anual „Lecturi AGEPI” cu genericul: „Construirea viitorului comun cu inovații și creativitate”, ediția a XXV - a.

Chișinău, 25.04.2024.

Disclaimer: conținutul prezentei comunicări reprezintă exclusiv opinia autorului și nu reflectă opinia Consiliului Concurenței

Practici comerciale legate de PI:

- acorduri între proprietarul unei mărci comerciale și licențiații săi care restricționează vânzarea sau revânzarea produselor cu mărci comerciale la anumite teritorii sau clienți;
  - acorduri orizontale de alocare de teritorii exclusive pentru vânzarea produselor cu marcă comercială, în cazul în care astfel de acorduri implică concurenți efectivi sau potențiali;
  - aranjamentele care leagă acordarea sau menținerea unei licențe de marcă comercială de achiziționarea de produse sau servicii de către titularul licenței de la licențiator sau sursele desemnate de acesta
- acorduri verticale între deținătorii de mărci comerciale și licențiații sau distribuitorii acestora în baza cărora sunt fixate prețurile de vânzare sau de revânzare între vânzătorii concurenți de produse cu mărci comerciale.

Evoluția în timp, a abordărilor țărilor legate de relația dintre DPI și concurență

- **În SUA și UE:** DPI și legislația în domeniul concurenței:
  - au **obiective contradictorii:** DPI crea și proteja poziția dominantă/de monopol pe piața drepturilor date, iar legea concurenței se lupta să le excludă. Ulterior, De-a lungul timpului, instituțiile abilitate în aplicarea legilor antitrust precum și
  - **sunt de fapt compatibile, se recunoștea că pot coexista, la evaluarea** practicilor comerciale PI se ținea cont dacă putea avea un efect negativ asupra concurenței; și dacă efectele benefice ale restrângerii concurenței depășesc efectele anticoncurențiale.
  - **sunt complementare (2003)** și în acest sens, trebuie de găsit un echilibru între cele două. Instanțele americane au recunoscut că DPI nu sunt complet imune la aplicarea legislației în domeniul concurenței și acestea nu conferă un privilegiu de a încălca legislația concurențială.

Cu toate acestea, nici autoritățile americane și nici Comisia Europeană nu au fost împiedicate de această constatare și au stabilit un regim favorabil pentru acordurile de transfer de tehnologie.

Regulamentul privind evaluarea acordurilor anticoncurențiale de transfer de tehnologie/Hotărârea PCC Nr. 15/2013

Recomandările Consiliului Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare privind drepturile de proprietate intelectuală și concurență sunt următoarele:

Recomandarea privind acțiunile împotriva practicilor comerciale restrictive referitoare la utilizarea mărcilor și a licențelor pentru mărci [OCDE/LEGAL/0162] din 1978: a remarcat necesitatea de a remedia efectele dăunătoare ale anumitor practici comerciale restrictive legate de utilizarea mărcilor, în măsura în care astfel de practici nu sunt esențiale pentru protecția legitimă a dreptului exclusiv al titularului mărcii;

Recomandarea privind aplicarea legislației și politicii în domeniul concurenței în cazul acordurilor de licențiere în materie de brevete și know-how [OCDE/LEGAL/0248] din 1989: a recunoscut că DPI, în special licențele acestora, sunt în general favorabile concurenței, chiar dacă acordarea de licențe pentru DPI, ca și alte acorduri între întreprinderi, prezintă un risc de efecte anticoncurențiale.

OCDE nuanța unul din principiile că ar trebui să se interzică restricțiile privind licențele în cazul în care acestea conduc la o situație care este mai puțin anticoncurențială decât în situația în care nu ar fi existat nici o licență. Chiar și atunci când un acord de licență nu reușește să treacă acest test, ar trebui să fie permis în cazul în care acesta generează eficiență și câștig potențial.

Recomandarea Consiliului OCDE din 8.06.2023 privind drepturile de proprietate intelectuală și concurență

Recomandarea din 08.06.2023 acoperă toate DPI și abordează dreptul concurenței și a PI în general ca un singur instrument.

Aceasta adoptă o abordare bazată pe principii aplicabile tuturor relațiilor dintre concurență și PI, abordând astfel nu numai problemele și provocările cu care se confruntă în prezent, ci și oferind un cadru pentru analiza noilor provocări care urmează să apară în viitor la intersecția acestor două discipline și **pune un accent deosebit pe acordarea licențelor.**

Recomandarea subliniază caracteristicile speciale ale DPI, menționând că aceste drepturi de PI ar trebui totuși tratate ca și alte forme de proprietate în scopul asigurării respectării legislației în materie de concurență.

Recomandarea menționează complementaritatea dreptului concurenței și a dreptului privind proprietatea intelectuală **în promovarea inovării și a bunăstării consumatorilor.**

Recomandarea Consiliului OCDE din 8.06.2023 se concentrează pe cinci componente:

- 1) **asigurarea respectării legislației în materie de concurență în ceea ce privește practicile comerciale legate de PI;**
- 2) **evaluarea acordării licențelor privind PI:** contextul juridic și economic în care apar practicile comerciale legate de PI; relațiile orizontale sau verticale dintre părți; caracterul substituibil sau complementar al DPI; efectele asupra concurenței reale și potențiale; riscul ca acordurile de licențiere să ofere unei părți posibilitatea de a bloca accesul parțial sau complet al unui input important; existența unor creșteri ale eficienței compensatorii sau a unor justificări obiective.
- 3) **transparență și securitate juridică:** adoptarea, publicarea și promovarea cadrului normativ privind evaluarea practicilor comerciale legate de PI în temeiul legislației concurențiale;
- 4) **remediile din dreptul concurenței legate de PI** (la situația de fapt, stoparea practicilor, impunerea și descurajarea încălcărilor viitoare, repararea în mod eficient a prejudiciului și asigurarea unei compensații rezonabile titularului pentru acordarea licențelor impusă de un remediu);
- 5) **coordonare și cooperare.**

Asigurarea respectării legislației în materie de concurență în ceea ce privește practicile comerciale legate de PI

1) Să aplice aceleași principii de concurență DPI, **ținând cont în același timp de:**

- caracteristicile unice ale DPI.
- diferențele relevante dintre tipurile de DPI.

2) Să aplice o abordare de la caz la caz și o analiză **reală** sau **probabilă** bazată pe efecte (cu excepția restricțiilor analizate per se sau prin obiect)

3) La **definirea piețelor relevante**, să nu echivaleze în mod automat domeniul de aplicare al DPI cu domeniul de aplicare al pieței relevante.

4) Să trateze existența DPI ca unul dintre **factorii relevanți pentru evaluarea puterii de piață**, fără aplica prezumția legală de deținere a puterii dominante de piață titularului dreptului.

5) Să aplice **în mod restrictiv**, dacă este cazul, **excepțiile de la legislația națională în materie de concurență** pentru DPI, având în vedere importanța menținerii unei concurențe efective.

**VĂ MULTUMIM
PENTRU ATENȚIE!**

[e-mail: sedletchi.elena@competition.md](mailto:sedletchi.elena@competition.md)